

NAPREJ

Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravnništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inserati: Enostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglaš in poslano vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Shod v sredo.

Za sredo, dne 8. t. m., ob 6. uri zvečer sklicuje naša stranka v Ljubljani

= ljudski shod = v Mestnem domu.

Na dnevnem redu tega shoda sta dve najbolj pereči vprašanji, ki sta za delavstvo, pa tudi za vse javno in privatno uradništvo kar največje važnosti. Pričakujemo, da bo shod tako obiskan, da bo že sama udeležba na shodu pokazala našo voljo in zahtevo, da se vlada in mestni magistrat pobrigajo za skrajšnjo in ugodno rešitev obeh vprašanj.

Razgovor o znižanju cen, ki ga je pred nekaj dnevi na predlog našega poverjenika Antona Kristana sklicala vlada in o katerem je naš list edini izmed vseh ljubljanskih časopisov poročal, je pokazal v vsej nagoti dobičkaželjnost naših trgovcev, prekupovalcev in vinotržcev. Razgovor je pokazal, da ti vojni dobičkarji nočejo znižati cen potrebščinam, češ, da bi pri tem utrpeli velikansko škodo. Tako govore sedaj! Takrat pa, ko so povišavali cene svojemu blagu do blazne višine, takrat pa si niso pomišljali niti za hip izžeti zadnji vinar iz žepa konsumentov.

Naš shod mora zahtevati od vlade, da trgovce prisili, da napovejo množino potrebščin, ki jih še imajo v zalogi (in teh je še obilo), vlada jim mora predpisati maksimalne cene ter jim zagroziti s oblastnim popisom in konfiskacijo blaga, ako si svojih oderuškili cen ne dajo znižati ali pa hočejo še nadalje prikrivati blago.

Vlada mora vzeti organizacijo uvoza potrebščin, ki jih bomo rabili v prihodnjih časih za široke mase sama v svoje roke, da ne bodo trgovci tudi te prilike porabili za navijanje cen in verižno kupčijo. Dolžnost vlade je tudi, da izloči vsako nepotrebno prekupčevalstvo, ga prepove in poskrbi za to, da gre blago po poti od producenta do konsumenta skozi kolikor mogoče najmanj rok.

Tudi cene, ki jih zahteva za živila kmet, so neizmerno visoke; tudi tu mora poseči vlada vmes; padle pa bodo te cene takoj, če bo dobil kmet potrebščine, ki jih sam ne pride ljuje, pri trgovcih za primerne cene, kajti pod oderuštvom trgovcev, posebno tistih s tekstilnimi in usnjatimi izdelki, trpi kmet ravno tako, kakor delavec.

Shod mora posvetiti posebno pozornost tudi aprovizacijskim razmeram v Ljubljani, posebno si ogledati oderuštvo mesarjev in poprašati, kaj je resnice na govoricah, da so nekateri organi mestne aprovizacije obogatili!

O drugi točki, ki je na dnevnem redu našega shoda, namreč o stanovanjski bedi, je »Naprej« že obilo pisal — tudi edin med ljubljanskimi listi. Zahtevati moramo posebno od mestnega magistrata — in mi upamo, da se našega shoda udeleži župan dr. Tavčar, ki je obenem poverjenik za prehrano — da vporabi vse po stanovanjskih naredbah mu dane pravice v korist najemnikov. Škandal je, da se čuti mestni magistrat za poklicanega, da varuje le interese hišnih posestnikov, za delavca in uradnika pa, ki nima stanovanja in tudi ne more plačevati mastnih nagrad za iskanje stanovanj, pa se nihče ne briga.

Kaj koristijo vse lepe navedbe, če jih magistrat noče izvrševati, ker se boji zamere in dela!

Zahtevati pa moramo na shodu tudi, da izda vlada še jasnejše in radikalnejše navedbe zaradi rekvizicije stanovanj, tako, da se bomo vseh nadležnih tujcev, ki nimajo opravka v Ljubljani, mahoma znebili. Odpovedno pravico za vse te slučaje mora imeti posebna komisija,

v kateri naj bodo zastopani tudi tisti, ki iščejo stanovanja!

Naj skliče vlada v kar najkrajšem času enketo glede stanovanjskega vprašanja, na katero naj bodo povabljeni zastopniki najemnikov in tistih, ki iščejo stanovanja, pa tudi hišni posestniki. Potem bo mogoče dobiti jasno sliko o tem, kako naj se hitro in uspešno reši vsaj za silo stanovanjsko vprašanje v Ljubljani.

Treba bo pa tudi podrezati magistrat in vlado, da mislijo na gradnjo zasilnih stanovanjskih barak in na stavbo poslopij za javno urade, da se s tem razbremene stanovanjske hiše.

Mislimo, da bi tudi kazalo ustanoviti organizacijo najemnikov v Ljubljani. Taka organizacija bi imela toliko članov, da bi že s svojo moralno silo bila protiutež kliki hišnih posestnikov — bogatašev. (Izrecno izvzamemo one hišne posestnike, ki svojih hiš niso stavili iz profitarških namenov in ki so mogoče svoj edini težko prilranjeni novc naložili v hišno zgradbo — s temi se bomo lahko sporazumeli!)

Če bo naš shod v sredo mogel doseči, da se ustanovi v bližnji bodočnosti taka organizacija najemnikov, bo že izvršil doberšen del svoje naloge!

Pridite torej vsi na shod, ki stradate in hodite raztrgani zaradi previsokih cen in ki vas tlači stanovanjska beda — vsi, delavci, uradniki in nastavljenici!

Iz begunškega taborišča v Brucku na Litvi.

28. decembra 1918.

Ta teden je z dvema transportoma odšlo iz tukajšnjega taborišča okolo tisoč beguncev v Sternthal pri Ptuj, kjer bodo nastanjeni v barakah vojaške bolnišnice. Pred nekaj tedni smo izvedeli iz časopisa, da je narodna vlada v Ljubljani prosila nemško avstrijsko vlado, da dovoli beguncem vzeti s seboj kuhinjsko in posteljno opremo, češ, da so barake v Sternthalu popolnoma okradene in poškodovane. Ker je dunajska vlada v to privolila, je begunce minil strah, da se bodo morali vračati praznih rok, kakor so morali pred tremi in pol leti praznih rok pobegniti iz domačije. Ta strah je bil popolnoma opravičen, ker so begunci vedeli, da se jim ni še mogoče vrniti se na lastne domove in da so barake v Sternthalu vse prej kakor pripravne za stanovanja. V tamošnjih barakah je bila dosedaj vojaška bolnišnica in kakor vse kaže, bodo tudi beguncem služile za skupne spalnice. Na take skupne spalnice imajo begunci prav žalosten spomin. Ob začetku begunstva so morali romati iz kraja v kraj in posledica je bila ta, da je na stotine ljudi, posebno starčkov in otrok pomrlo! Zato se begunci bojijo, da jih bo enaka usoda spremljala tudi sedaj, ko se pripravljajo na končno vrnitev v svoje domove. Po treh in pol letih mučnega življenja se begunci vprašujejo, ali res ni mogoče v novem taborišču urediti barake tako, kakor so urejene v Brucku, t. j. v družinska stanovanja. Od beguncev, ki so šli s prvim transportom v nedeljo 22. pr. m., prihajajo poročila, da morajo ležati po tleh in da so barake močno poškodovane. V zimskem času in v dobi španske hripe se je res bati, da se bo število žrtev med begunci povečalo in da se bo zlasti up naroda, naša deca, številno skrčilo! Glede na to nevarnost in glede na že prestane muke želijo begunci, da ukrenejo kompetentni faktorji čimprej vse potrebno, da se barake v Sternthalu razdelijo v posamezna stanovanja, da se tako vsaj deloma prepreči nevarnost razširjanja bolezni. Hočeš, nočeš, bodo morali begunci še mesece in mesece prebivati v barakah, zato je sveta dolžnost NV, da ustreže beguncem in da uredi barake tako, da bodo imele večje družine, manjše pa po dve skupaj, svoje stanovanje. Nevarnost epidemij bi bila tako veliko manjša in tudi v npravnem oziru bi to nič ne škodilo! To je prva želja, ki jo begunci izražajo, ko se vračajo na osvobodjena jugoslovanska tla in upajo, da se jim bo ta želja tudi izpolnila! Druga želja begun-

cev pa je ta, da bi nova begunska uprava ravnala z njimi bolj pravično in človeško, kakor so ravnali nekteri gosposde v taborišču v Brucku. O teh ljudeh vedo begunci marsikaj povedati in čeprav je zastoj po toči zvoniti, bomo o tem še poročali in zbrali gradivo za »črno knjigo«, ki se pripravlja za imena onih, ki so kot zvesti služabniki umazanega avstrijskega birokratizma, ravnali z ljudmi krivično!

v. k.

S seje Narodne vlade SHS

S 40. seje v Ljubljani z dne 30. decembra 1918.

Deželna vlada v Celovcu je poslala zopet obširno brzojavko glede zadnjih dogodkov na Koroškem. O vsebini brzojavke in o vseh drugih vprašanjih, ki se tičejo razmer na Koroškem, sta razpravljala proti koncu seje v posebnem posvetovanju predsednik Narodne vlade in poverjenik za notranje zadeve z ministrskim podpredsednikom dr. Korošcem, ministrom dr. Kramarjem in generalom Smiljaničem.

Ravnatelj deželnega muzeja prof. dr. Josip Mantuani se pomakne v III. razred tretje plačilne stopnje deželnih uradnikov.

Koncipist Kranjske deželne banke dr. Gvido Zbašnik se pomakne v VI. razred deželnih uradnikov.

Policijski komisar Alojz Gerzinič se pomakne v VIII. razred državnih uradnikov in se imenuje višjim policijskim komisarjem.

Vse orožništvo v območju Narodne vlade SHS v Ljubljani, ki je bilo doslej podrejeno poverjeništvu za narodno obrambo, se podredi poverjeništvu za notranje zadeve. — V zvezi s to izpremembo je razpravljala Narodna vlada o sredstvih, kako priti v okom političnim zablodam ljudstva, kakršne se pojavljajo zlasti v nekaterih krajih na Dolenjskem.

Predsednika in podpredsednika Kranjske deželne banke je imenoval doslej deželni zbor. Ker ta ne obstoja več, se prepusti izvolitev novoimenovanemu direktoriju proti naknadni potrditvi po Narodni vladi.

Poverjenik za finance sme postaviti pod državno nadzorstvo vsako podjetje ali podružnico podjetja v območju Narodne vlade SHS, katerega dohodki se pošiljajo v celoti ali vsaj deloma v inozemstvo ali za katero je utemeljena domneva, da se hoče na kakršenkoli način odtegniti obdavčenju v tuzemstvu. Naredba je v glavnem enaka, kakršna je obstojala že v Avstriji kot cesarska naredba z dne 7. oktobra 1915. Podrobnosti določa tozadevna naredba celokupne vlade.

Oglasilo se je 123 slovenskih visokošolcev, ki obiskujejo, ozir. žele obiskovati visoke šole, kakršnih v Jugoslaviji ni, ki so torej navezani na visoke šole v drugih državah. Vsled neznosne draginje prosijo za podporo, da zamorejo dovršiti svoje študije. Poverjeništvu za uk in bogočastje bo pregledalo te prošnje s pomočjo dijaškega pripravljalnega odbora, preštudiralo vprašanje, kam bodo šli ti dijak študirat in koliko rabijo posamezniki podpore z ozirom na svoje premoženjske razmere, ter bo v eni prihodnjih sej stavilo konkretne predloge glede višine podpor.

Poverjenik za socialno skrbstvo poroča, da je bil na Dunaju pri državnem tajniku za zunanje zadeve dr. Bauer-u in se je informiral glede tehnike. Dunajska tehnika je že v mirnih časih komaj zadoščala potrebam; sedaj pa so prišli na tehniko visokošolci štirih letnikov skupaj, ki so nameravali študirati tehniko, a jih je vojna ovirala. Prostora primanjkuje, tako da se ne morejo niti državljanji Nemške Avstrije sprejeti brez izjeme, ampak samo taki, ki so vsled vojne prekinili študije, ozir. bi se bili v normalnih razmerah vpisali že pred leti. Dr. Bauer je obljubil, da se bode po možnosti revidiral sklep odločitve jugoslovanskih dijakov, da ni upanja, da bi se mogli sprejeti na tehniko vsi reflektanti, ampak k večjemu kakih 20—30, v prvi vrsti taki, ki so radi vojne morali prekiniti študije. Poverjenik je bil tudi v Prazi, a tudi tam niso razmere nič boljše.

Narodna vlada je uredila začasno vprašanje učiteljskih plač; sprejela je soglasno brez izprememb predlog, ki so ga stavile učiteljske organizacije v tej zadevi. Učiteljske plače bodo enake plačam državnih uradnikov XI.—VIII. činovnega razreda. Učitelji in učiteljice bodo plačani popolnoma enako. Narodna vlada pričakuje, da bo učiteljstvo, rešeno morečih gmotnih skrbi, posvetilo vse moči izobrazbi našega naroda ne samo z delovanjem v šoli, ampak tudi z udejstvovanjem na gospodarskem

in socialnem polju. Sprožilo se je tudi vprašanje preosno-ve izobrazbe učiteljstva. Naglašala se je zlasti potreba, da mora imeti učiteljstvo potrebno izobrazbo na polju kmetijstva in drugih panog narodnega gospodarstva. Določijo naj se natančnejši pogoji za sprejem v učiteljske, da bo predizobrazba gojencev enotnejša. Pouk na učiteljskih naj se razširi in se dodajo učiteljskim še posebni tečajji za izobrazbo gospodarskega značaja.

Dodatno k ureditvi učiteljskih plač se je sprejela tudi resolucija, naj poverjeništvu za uk in bogočastje izdela načrt, kako naj se izboljša gmotno stanje vpokojenega učiteljstva, in ga predloži v eni prihodnjih sej.

Oddelku za uk in bogočastje se dodeli kot referent za bogočastje prof. dr. Ivan Zore.

Pri prodajah lesa iz državnih gozdov, ozir. gozdov verskega zaklada se pristavi vselej klavzula, da imajo oddati kupci ves jamski in celulozni les po maksimalnih cenah za nakup tega lesa upravičenim reflektantom v smislu naredbe z dne 9. decembra 1918. (Uradni list št. XVIII., naredba št. 179.)

Pri prodaji demobilizacijskega blaga morata biti navzoča dva cenilca; vsaka licitacija se naznani občinstvu teden dni poprej, preden se vrši.

Sklene se uvedba 8 urnega delavnika v državnih, občinskih in zasebnih podjetjih tovarniškega značaja, kakor je to storila že republika Češka in Nemška Avstrija. Ako bodo v gotovih izrecno izvzetih slučajih delavci delali tudi v nadurah, se te ure plačajo najmanj za 50% dražje kakor ure normalnega delavnega časa. Tozadevno izide naredba celokupne vlade, ki določa podrobnosti.

Radi pomanjkanja stanovanj se morajo izprazniti vsa stanovanja v postajnih in drugih poslopih državnih in privatnih železnic v ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani, ako stanovalec ne opravlja več službe ali je na drug način izgubil pravico do stanovanja. Isto velja tudi za vsakršna fondna poslopja, ki jih upravljajo železniške uprave.

Osojbu državnih železnic se dovoli za novo leto dopora v znesku 50% običajnih četrtletnih nabavnih prispevkov, kakor je to storila Nemška Avstrija in južna železnica. Delavstvu državnih železnic se pripozna od 1. januarja 1919. naprej priboljšek k draginski dokladi v znesku 1 K na dan in zvišanje prispevkov za vsakega otroka za 25 vin. na dan.

Kadar ni pouka, se vsa šolska poslopja vsem strankam v enaki meri na razpolago za njihove prireditve. Kdor uporablja prostore, mora nositi morebitne stroške za razsvetljavo ter za popravila, če so nastala potrebna vsled porabe. Tudi je dolžan, skrbeti za snaznenje rabljenih prostorov po vsaki prireditvi, ker bi se sicer zgodilo to na njegove stroške.

Politični pregled.

— **Seja srbske narodne skupščine.** Belgrad, 5. januarja. (Lj. k. u.) J. d. u. poroča: Današnja večerna seja narodne skupščine je pričela ob petih popoldne. Prva točka dnevnega reda je bila volitev parlamentarnega odbora za kontrolo izdatkov finančnega ministrstva. V odbor je bilo izvoljenih šest poslancev. Skupščina je nato razpravljala o vladnem predlogu, ki zahteva 300 milijonov dinarjev vojnega kredita. K besedi se je oglašil finančni minister dr. Momčilo Ninčić. Pojasnil je, zakaj je vlada prvotni kredit, znašajoč 250 milijonov, zvišala na 300 milijonov dinarjev. Izdatki so narasli in zato je bilo treba zvišati tudi kreditno zahtevo. V državi je veliko poškodovanih naprav, in bodo potrebne za njih popravilo velike vsote. Če poprava železniškega mostu čez Savo bo stala šest milijonov. Minister povdarja, da v sedanjih razmerah ni mogoče misliti na pokritje teh izrednih izdatkov z normalnimi sredstvi, zato je treba poseči po izrednih virih, ako tudi se mora ta potreba iz gospodarskih ozirov obžalovati. Za vladni predlog je glasovalo od 88 poslancev. 87. Ko so sprejeli še nekatere manj važne predloge, je bilo zasedanje srbske narodne skupščine zaključeno. To je bilo zadnje zasedanje skupščine kot državnega zastopstva, ker ga nadomesti vijeće SHS. Kakor je začasno določeno, se ima državno vijeće sestati 1. marca t. l.

— **Boji na Koroškem.** Koroška. Ljubljanski korespondenčni urad poroča dne 5. januarja ob šestih popoldne iz uradnega vira: Včeraj ob desetih zvečer se je na Koroškem začelo bojevanje v večjem obsegu. Nemci so napadli naše čete nasproti Medborovnici (Unterferlach). Nemški napad se je izjalovil. — Na pohodu iz Brnce (Fuernitz) in Cojne (Noetsch) proti Podkloštru (Arnoldstein) so Nemci napadli naše čete. Od sedmih jutraj se vrši borba za Podklošter. — Nemci prodirajo tudi proti Področici. Boj pa se v tem odseku še ni začel.

— **Pogajanja med Jugoslavijo in Ogrsko o finančni.** Budimpešta, 3. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. u. poroča ogrski kor. urad: Danes so se pričela finančna pogajanja med ogrsko vlado in komisijo, odposlano o Jugoslavije v Budimpešto. Predvsem se bodo pogajali o vprašanju valute in o notni banki. Zastopniki obeh vlad so porabili priliko, da se pogovore o medsebojnem položaju in o finančno-političnih vprašanjih, ki morajo biti rešena. Jutri se pogajanja nadaljujejo. Jugoslovanska komisija odpotuje nato na Dunaj in v Prago.

— **Pogajanja glede valute med Jugoslavijo in Ogrsko končana.** Budimpešta, 5. januarja. (Lj. k. u. — Brezlično.) Pogajanja med ogrsko vlado in jugoslovanskimi

delegati o finančnih vprašanjih so se 3. t. m. končala. Imela so samo informativni značaj. Jugoslovanski delegati so izjavili, da morajo protestirati proti nadaljnjemu izdajanju bankovcev ter da bodo v varstvo jugoslovanskih interesov odposlali v Avstro-ogrsko banko stalno vladno komisijo. Jugoslovanska država obdrži za sedaj še kronsko valuto, vendar pa onemogočuje uvoz kronskih bankovcev. Jugoslovanska komisija je včeraj odpotovala na Dunaj k pogajanjem zaradi valutnega vprašanja.

— **Hudi spopadi med Ogrji in Jugoslavlani.** Budimpešta, 4. januarja. (Lj. k. u. — Dun. kor. urad.) »Pester Lloyd« poroča: V Soboti je prišlo do hudega spopada med jugoslovanskimi oddelki in našimi vojaki. Jugoslavlani so vdrli v Sobotu, nakar je prebivalstvo zaprosilo 39. pehotni polk v Sopronju za pomoč. Stotinja tega polka, približno 200 mož, je prišla v Sobotu in napadla Jugoslavlane. Boj je bil hud. Napad nas je stal 3 mrtve in 8 ranjenih. Jugoslavlani so izgubili 8 mrtvih in svojega poveljnika, ki je tudi padel. Zajeli smo 38 ujetnikov, med temi 8 častnikov, in zaplenili 2 topa in 3 strojnice. Jugoslovanske čete so se umeknile proti Radgoni.

— **Lužiški Srbi za svoje priznanje.** Praga 3. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča: Čehoslovaški tiskovni urad: Narodni svet lužiskih Srbov v Bausnu je izdal proklamacijo, kjer zahteva v zmislu programa Wilsona priznanje lužiskih Srbov za samostojen narod. S tem naj se havi mirovna konferenca, do katere se bo obrnil Narodni svet.

— **Začasne meje med čehoslovaško republiko in Madžarsko.** Belgrad, 5. januarja. (Lj. k. u.) J. d. u. poroča: Vodja francoske komisije za premirje, Vir, je izročil ministrskemu predsedniku Karolyiju noto, ki določa med čehoslovaško in madžarsko državo nastopne začasne meje: Sedanja severna meja Madžarske, zapadna meja Madžarske do Donave, reka Donava do izliva reke Ipoly, reka Ipoly do Rinavske Sobote, črta od Rinavske Sobote ob reki Uga do Uzoške nižine. Definitivno mejo bodo določili zavezniki na mirovni konferenci. Po sedanjih začasnih določbah pripadajo čehoslovaški republiki med drugimi nastopna mesta: Požun, Komarno, Ostrogon, Rimavska Sobota, Košice in Ungvar. Čehom pripade nadalje tudi otok Csakoköz na Donavi med Požunom in Ostrogonom.

— **Ogrski delavski svet na proletarce vsega sveta.** Budimpešta, 5. januarja. (Lj. k. u. — Brezlično.) Ogrski delavski svet je sklenil odposlati v ves kulturni svet delegate, ki naj bi skušali doseči, da bi pridobitve ogrske ljudske republike in pravice ogrskih delavcev ne ogrozile tuje okupacijske čete. Proletarci vsega sveta naj bi se orienirali o pravem položaju na Ogrskem. Delegati delavskega sveta hočejo staviti na sodruge na Francoskem, Angielskem in v Italiji vprašanje, ali naj se trpi pod pretvezo vzdrževanja reda in miru okupacija, ki je enakovredna protirevoluciji. Ogrski delavci zahtevajo integriteto demokracije ter jamstvo za popolno svobodo vseh narodnosti na Ogrskem.

— **General Foch proti boljševikom.** Berlin, 5. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poroča »Vorwärts«: Dne 4. januarja so nemške čete zapustile Vilno. General Foch je brzojavno naprosil, da se Poljaki ne ovirajo, odposlati čete na Litvansko, da preprečijo prodiranje boljševikov.

— **Boji med Ukrajinci in Poljaki.** Stanislav, 4. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Ukrajinsko vrhovno poveljništvo javlja oficijelno: Severno od Lvova je položaj neizpremenjen. Vzhodno od Lvova so Poljaki prosili za premirje, kar pa je bilo odklonjeno. Južno od Lvova preganjajo sovražnika. Ukrajinski letalci so bombardirali lvovski kolodvor.

— **Ženske smejo poslovati kot porotnice.** Dunaj, 3. jan. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega korespondenčnega urada poroča neka korespondenca, da je justični odsek sprejel Hillebrandov predlog o premembi zakonskega načrta glede porotniške liste. Davčni census se odpravi, ženskam se dovoli poslovati kot porotnice.

— **V Nemški Avstriji zmanjšujejo vojsko.** Dunaj, 4. januarja. (Lj. k. u.) Glasom Čehoslov. tisk. urada poroča listi: Zmanjšanje formacij narodnih straž v Nemški Avstriji se nadaljuje. Tekom zadnjih osmih dni je odpuščenih približno 3000 vojakov. Od 25.000 vojakov na Dunaju so odpustili do sedaj 10.000.

— **Za nemškoavstrijske vojne ujetnike v Sibiriji.** Dunaj, 3. jan. (Lj. k. u.) Glasom dunaj. kor. urada vsebuje razglas državnega urada za vojništvo pregled o dose-danjem poslovanju tega urada na korist vojnih ujetnikov v Sibiriji in v Turkestanu. Državni urad za finance je za financiranje tega skrbstva dovolil kredit 40 milijonov kron. V razglasu se ugotavlja, da ni več daleč čas, ko bo mogoče te največjega obžalovanja vredne mučenike svetovne vojne zopet pozdraviti doma.

— **Gospodarstvo z vodnimi silami in z elektriko.** Dunaj, 3. jan. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Državni svet je v svoji današnji seji sklenil ustanoviti državnemu svetu neposredno podrejen urad za gospodarstvo z vodnimi silami in z elektriko.

— **Živila za Dunaj.** Dunaj, 3. januarja. (Lj. k. u.) Dunajski kor. urad poroča: Državni urad za ljudsko prehrano javlja, da je angleški vrhovni poveljnik v Italiji sklenil, odposlati vlak z živili na Dunaj. Vlak prispe prihodnje dni semkaj.

— **Izgredi na Dunaju in v Budimpešti.** Dunaj, 4. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Londonske »Daily News« so priobčile 23. decembra m. l. brzojavko angleškega poročevalnega urada »Zentral News« iz Amsterdamu, glasom katere so bili 21. decembra na Dunaju in Budimpešti boljševiški izgredi, ki so imeli namen, spraviti na krmilo boljševiško vlado. Oblasti pa so izgrede s krutimi odredbami zatrlje in aretirale 150 uglednih boljševikov. Na Dunaju bivajoči častniki pa so se mogli prepričati, da je vest prazna in da je na Dunaju vzoren mir in red.

— **Neodvisni socialisti v Nemčiji izstopajo iz vlade.** Berlin, 3. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča »Vorwärts« iz Frankobroda ob Meni, da je prišlo včeraj na zborovanju neodvisnih socialistov med pripadniki stranke neodvisnih in skupine Spartakovcev do živahnih razprav. Vladni članj Neodvisnih so izjavili, da izstopijo iz vlade. Razen predsednika brunšviške republike ostane v vladi samo en njihov poverjenik. Za jutri sklicana seja deželnih vojaških in delavskih svetov bo razjasnila ministrsko krizo.

— **Stavka rudarjev v Gorenji Šleziji in krvavi spopadi.** Koenigshuette, 3. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča list »Oberschlesischer Kurier«: Stavkujoči delavci in vojaštvo so se danes popoldne pred poslopjem rudarskega nadzorstva spopadli. Napadalna straža se je branila s strojnimi. Zadelo je mnogo oseb. Dosedaj so ugotovili 20 mrtvih.

— **Wilson v Rimu.** Rim, 3. januarja. (Lj. k. u.) Glasom dun. kor. urada poroča Reuterjev urad: Predsednik Wilson je danes dopoldne došel semkaj. Na kolodvoru so ga pozdravili kralj, kraljica, ministri in zastopniki oblasti. Mnogobrojna množica je priredila predsedniku viharne ovacije.

— **Carigrad prosta luka.** Curih, 4. januarja. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tisk. urad poroča: Švicarski listi potrjujejo, da bo Carigrad prosta luka. Sultan bo zapustil Carigrad.

— **Francoska vlada ne da socialistom potnih listov za mednarodno konferenco.** Berlin, 4. januarja. (Lj. k. u. — Dun. kor. urad.) Kakor poroča »Vorwärts«, je francoska vlada odklonila socialistom potne liste, za katere so prosili, da se udeležijo medzavezniške konference v Švici.

— **Železničarska stavka v Gdanskem.** Gdansko, 4. januarja. (Lj. k. u.) Dun. kor. urad poroča: Železniški delavci železniškega ravnanstva v Gdanskem so snoči začeli stavkati, ker se jim niso ugodile mezdne zahteve. Po pogajanjih z izvrševatelnim odsekom so poslali vladi Berlin brzojavko s prošnjo, naj pošlje v Gdansko komisarja. Sklenili so, nemudoma dopustiti redni promet; pač pa ostanejo popolnoma izprti delavci v železniških delavnicah (!).

— **Zastopniki prekomorskih dominionov na mirovni konferenci.** London, 2. jan. (Lj. k. u.) Glasom dunajskega kor. urada poročajo »Evening News«, da bodo prekomorske dominione na mirovni konferenci zastopali general Botha (Južno Afriko), Borden (Kanado) in Hughes (Avstralijo). Zastopnik delavcev še ni določen.

Dopisi.

Jesenice. Politična organizacija je izdala med zaupnike, nabiralne pole za volilni sklad J. S. D. S. Sodrugi in prijatelji s Save, Javornika in Dobrave. Storitve svoje dolžnost, da bomo ob času volitev pripravljeni. — Organizacija kovinarjev na Jesenicah opozarja vse sodruge, ki bodo morali oditi k vojakom, da oddajo svoje članske knjižice pri svojih zaupnikih.

Dnevne vesti.

— **Sunt certi denique fines!** Ta red velja tudi za našo vlado, oziroma za njene poverjenike. Čakali smo dolgo dovolj, molčali tudi — a sedaj pa mora biti že brezbriznosti, tega nereda in te skrajne brezglavnosti enkrat konec. Grajali smo pred par dnevi restrikcijo vojaških bolnic po Ljubljani, ker so nam prihajale pritožbe na pritožbo, da so zavodi tako prenapolnjeni, da leže po trije bolniki v dveh posteljah skupaj. Povedali smo tudi, da to ni samo nepotrebno, ampak tudi gnusno in nehygienično, in izrazili tudi svojo bojazen glede nalezljivih bolezni, vzlasti ob sedanjem času, ko manjka zdravnikov in zdravil. Sedaj nas je pa »usoda seveda« prehitela, in tako smo danes tako srečni, da imamo v deželni bolnici pegasti legar, v garnizijski pa koze. Da naša vlada to po avstrijskem vzgledu, odgojena v imenitni avstrijski šoli, prikriva, je umevno. A nas ni volja več prenašati te vladne impotence. Če ni poverjenik na svojem mestu, tedaj proč z njim, in bodisi, da ima še tako lepo brado, in da pripada še tako imenitni stranki, iz katere si jemlje svoje nepoučene, neizkušene in vrh tega trmaste referente. Sedaj se gre za ljudsko zdravje, in prav nič se nimamo pomišljovati, ali se bomo zavzeli za ljudstvo, ali pa bomo še nadalje gledali, kako nesposoben poverjenik in njegov še bolj nesposoben referent preobračata kozolce po polju našega zdravstva. Vprašamo slavno vlado: Kaj se je storilo za slučaj, da se pojavijo v nas najnevarnejše epidemične bolezni kot kolera, koze in pegasti legar, od katerih imamo sedaj že dve v naši sredini? Bolnico za kolero sredi ljubljanskega polja je oddala vlada; mesto da jo rezervira za bolnike, železničarjem. — kam pa sedaj z bolniki? vzlasti, ako se bolezni razpase?! In v ka-

kem zanikrnem stanju se nabaja omenjeni kolera-špital! Ali je celokupno poverjenišvo poučeno o tem? Kaj je s poverleništvom, za javno zdravstvo? Ali se bo že enkrat izleglo to politično jajce, ali bomo čakali do sodnega dne na rešitev, kedaj se bo našim strankarjem poljubilo svoje korifeje spraviti k delu? Naše može in mladeniče se pošilja na novo fronto, bolniških slučajev je vedno več, bolnice se pa zapirajo po nasvetu ljudi, katerim manjka vsak pregled situvacije! Število spolno bolnih vojakov narasča, v to poklicane zdravnike pa se odpušča domov — ker se mora »štediti!« Seveda štediti na tak način, da bo škoda vsled štedenja stokrat večja, kakor brez takega bedastega štedenja. Kaj pa, ko bi se pričelo štediti pri poverjenikih, saj pri tistih, ki so res nepotrebni, in teh je že — nekaj, in č so sami s seboj še tako zadovoljni. — Vlada naj ne misli, da bomo pustili to zadevo iz pogleda; šli bomo svojo pot naprej, in bodisi, da je to nekaterim gospodom ljubo ali ne. Zahtevamo pa takojšnje remedure, in prav nikakega zatušanja, da bomo vedeli, pri čem, da smo!

— **Civilna obleka črnovojnikov.** Vsi oni črnovojniki, ki so oddali civilno obleko pri bivšem črnovojnem okrajnem poveljstvu štev. 27 v Ljubljani in jo do sedaj še niso prevzeli, se pozivajo, da se čimprej za isto zglasijo pri domačem občinskem uradu. — V poštev pridejo črnovojniki, ki so služili pri sledečih črnovojniških krdelih, oziroma oddelkih: 1. črnovojni pešpolk štev. 27, 2. črnovojni bataljon štev. 14, 3. 3. in 4. stotnja črnovojnega bataljona štev. 29, 4. črnovojni bataljon štev. 134, 5. črnovojni topničarski oddelki štev. 5/3, 6/3, 7/3, 8/3 in črnovojni topničarski nadomestni oddelek, 6. obmejna stražna stotnja 2/7. Monki, 7. črnovojne železniške straže Borovnica, Jesenice, Litija, Mojstrana, Rakek, 8. črnovojna obrežna straža Porto-Buzo in 9. nadomestni oddelki bivšega črnovojnega okrajnega poveljstva št. 27 v Ljubljani. — Za civilno obleko padlih črnovojnikov naj se oglasijo njih zakoniti nasledniki. — V vsakem slučaju se naj pri občinskem uradu navede sledeče: popolno ime, rojstno leto, domovinska občina, vojaški oddelek, pri katerem je dotični črnovojnik služil, potem naj se navedejo in opišejo posamezni kosi obleke, kakor tudi v čem je bila oddana na primer: v zavojih, kovčegih, nahrbtnikih in tako naprej. — Občinski uradi naj take prijave odpošljejo na vojno dopolnilno poveljstvo v Ljubljani, ki bode odredilo izročitev civilnih oblek na občinske urade, kateri izroče potem obleko poedinim opravilcem, in sicer proti potrditvi prejema, ki se vpošlje vojnemu dopolnilnemu poveljstvu v Ljubljani. — Vojno dopolnilno poveljstvo v Ljubljani.

— Za knjižnico »Svobode« sta darovala: Jakob So-
jer iz Brezovice 20 K in Ravnik iz Most 1 K 60 vin.
Iskrena hvala!

— Uradni list narodne vlade SHS v Ljubljani. Izšli sta 30. in 31. številka.

— Osebnega prometa na progi Rogaška Slatina do Sv. Roka za sedaj ni mogoče uvesti, ker proga ni izdelana za osebni promet. Ko bo to progo mogoče preurediti, se bo želja občinstva upoštevala.

— **Izplačevanje podpore nezaposlencem.** V prihodnjem Uradnem listu izide izvršilna naredba glede izplačevanja podpore nezaposlenim. Potrebne tiskovine se odpošiljajo najpozneje v torek dne 7. t. m., na okrajna glavarstva in magistrat. V Ljubljani se morajo oglašiti brezposelni pri državni posredovalnici v Stritarjevi ulici, kjer dobe potrebne tiskovine od torka dne 7. januarja dalje t. l. Na deželi se bo pričelo poslovanje nekaj dni pozneje.

— **Cercle Français.** S poukom v franco-
ščini se prične v najkrajšem času, in sicer se
bo poučevalo za začetnike po 3 ure, za srednjo
stopnjo po 2 uri, za konverzacijo je pa name-
njena po 1 ura na teden. Članarina se bo do-
delila po številu članov, presegala pa ne bo
8 K na mesec. Pouk se bo vršil v Mladiki v
času, ki se še določi. Članom je tudi dru-
štvena knjižnica na razpolago. Novi člani naj
se čimprej prijavijo ustno ali pismeno pri dru-
štvenem predsedniku dr. V. Korunu, profesorju
l. gimnazije v Ljubljani. Dijaki in dijakinje
srednješolskih zavodov sicer ne morejo biti
člani društva, pouka se pa lahko pod istim po-
gojem udeležujejo, kakor člani, ako jim starši
v to dovolijo.

— Nemški socialist Hans Suppanz obdolžen veleizdaje. Dunajski kor. urad poroča: Jugoslovansko državno pravdnštvo je uvedlo proti Hansu Suppanzu, voditelju socialno demokratske stranke v Mariboru in članu štaterske deželne skupščine, preiskavo zaradi veleizdaje, ker je prejemal prijave za pristojnost Nemški Avstriji. V mariborskem delavskem tajništvu je imela pred nekoliko dnevi jugoslovanska državna policija ob vojaški asistenci nišno preiskavo; uspeh te preiskave je omejeniji očitek zaradi veleizdaje.

— Na Koroškem nastavljenou učiteljstvo, Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogočastje, je dodelila v začasno službovanje kot šolske voditelje v Rožeku na Koroškem Vinko Stoparja in v Maloščah Mi-

roslava Klanjska. Kot začasnega nadučitelja v Podgorjah v Rožu je nastavila Josipa Poberaj. Za začasnega učitelja v Ločah na Koroškem je bil imenovan Frančišek Erjavec. Začasnim učiteljicam je imenovala: Marijo Torrelli v Rožeku, Leopoldino Jeglič v Podgorju v Rožu, Marijo Knapič pri Mariji na Zilji, Antonio Jugl v Št. Lenartu pri Sedmih studencih (v Ziljski dolini) in Maro Ušeničnik na Bruci, vse na Koroškem. Odstavila je Antona Piauniga od vodstva šole v Podgorjah in Janeza Pinterja od vodstva šole v Maloščah. Dalje je odstavila: nadučitelja Antona Tiefenbacherja v Rožeku, šolskega vodjo Avgusta Bürgerja v Ločah, učitelje Rudolfa Schwarza v Podgorjah v Rožu, Johanna Adlbrechta v Ločah in Franca Bärenthalerja v Št. Lenartu pri Sedmih studencih. Odstavljene so bile tudi učiteljice Frida Farkas v Rožeku, Berta Maichen pri Mariji na Zilji, Josefine Ross v Maloščah in Ana Kainbacher na Bruci.

— **Profesorski zbor modroslovné fakultete v Zagrebu** je v svoji seji 14. pr. m. sklenil, da se slušateljem slovenske narodnosti na tej fakulteti dovolijo vse ugodnosti, ki jih je predložila slovenska vseučilišna komisija, dalje da se priznajo istim vsi izpiti in izpitne naloge, katere so dosedaj napravili na kakem avstrijskem vseučilišču, ter da se bodo sicer dovoljevale ugodnosti, v kolikor bodo upravičevale po dosedanjih naukih posameznika.

— **Vseučilišče v Zagrebu.** Vsak dijak, ki se je oglasil, za dijaško stanovanje, bode sprejet v Akademski dom Zagrebu in naj prinese seboj: jedilno orodje, dva kroznika, 4 rjuhe, eno blazino za pod glavo, po možnosti tudi odelo.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne. Danes zvečer ob pol 8, se ponovi opera »Prodana nevesta« za abonement »A«. — V sredo, dne 8. t. m. ob pol 8. se uprizori prvič na slovenskem odru Poljska W. Perzynskega komedija »Lehkomi-seljna sestra« za »B« abonement. — V četrtek popoldne dijaška predstava ob pol 3., in sicer komedija »Lehko-miseljna sestra« izven abonementa. — Zvečer se ponovi opereta »Cornevillski zvonovi« za »C« abonement. — V petek popoldne ob pol 3. se ponovi komedija »Lehkomi-seljna sestra« izven abonementa. — Zvečer ostane gledališče zaprto. — V soboto, dne 11. t. m. ob pol 8. zve-čer prvič v letošnji sezoni Čajkovskega opera »Onjegin« za »A« abonement.

Zadnje vesti.

Proklamacija regenta Aleksandra.

Belgrad, 6. jan. Iz poročila J. d. n. posnemamo: Regent Aleksander je izdal danes proklamacijo na narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, v kateri pozdravlja ustanovitev države SHS in izjavlja, da je sestavil prvo državno vlado, ki bo odgovorna narodnemu predstavništvu, sestoječemu iz vseh delov države SHS, katero bo voljeno začasno in bo polnomočni zakonodajni činitelj novega kraljestva. Volitve za ustavotvorno skupščino se bodo vršile na podlagi splošne volilne pravice, zjamči se svoboda veroizpovedanj in enakost vseh državljanov kraljestva. Regent želi, da se odpravijo kmetiška in zemljiška veleposestva, ki naj se razdele med siromašne kmete. Uredi naj se pošteno prehrana siromašnih ljudskih slojev, preskrbe naj se vojni invalidi in obnove opustošeni kraji. Državne meje naj se določijo tako, da se bodo krile z etnografskimi mejami celokupnega naroda SHS.

Položaj na Koroškem.

Ljubljanski korespondenčni urad poroča dne 6. januarja ob pol sedmih zvečer iz uradnega vira: Na Štajerskem je položaj neizpremenjen. Na Koroškem so Nemci včeraj popoldne po hudem boju zasedli Podklošter in prodrli proti Področčici. Danes jutraj so Nemci napadli Področčico. Odbili smo jih. Opoldne so svoj napad obnovili z artiljerijo. Boj še traja. Predor skozi Karavanke med Področčico in Jesenicami je v naših rokah. Nemške izgube so težke. Na naši strani so — kolikor je do sedaj znano — težko ranjeni 3 častniki, lahko ranjeni 3 vojaki. Južno od Beljaka po Ziljski dolini prodirajoč proti zapadu, so Nemci včeraj jutraj napadli jugoslovanske postojanke pri Podkloštru in so ta kraj po hudem, večurnem boju zasedli. Podklošterska maloštevilna jugoslovanska posadka se je bila skoro do zadnjega moža. Šestkratna sovražna premoč je našo hrabro posadko ranila ali zajela, kar jo je ostalo, se je umaknilo na Borovlje. Danes so Nemci napadli Področčico. Napad smo zavrnili. Iz vojaških razlogov pa smo svoje čete umaknili na višave južno od kolodvora. Sovražnik je tudi te naše postojanke napadel z močno artiljerijo. Doslej sovražni napad zaradi hrabre brambe naših mož ni mogel doseči uspehov. Telefonska zveza med Področčico in Borovljami je prekinjena.

**Prijava združitve Srbov, Hrvatov in Sloven-
cev ententi.**

Pariz, 5. jan. (Lj. k. u.) »Journal des Débats« javlja, da je nova vlada v Beogradu poslala ententnim vladam, kakor tudi vladam nevtralnih držav naznanilo, da se je kraljevina Srbija preustrojila v združeno kraljevino Srbob, Hrvatov in Slovencev.

Odposlanstvo države SHS v Parizu.

Pariz, 6. jan. (Lj. k. u.) Agence Havas poroča: Odposlanstvo kraljevine SHS za mirovno konferenco je s Pašićem dospelo semkaj.

Nesoglasje med Poljaki in Litvanci.

Nauen, 4. jan. (Lj. k. u. Brežično.) Litavska vlada je zapustila Vilno ter dospela 3. jan. v Kovno. Vilno so zasedli Poljaki. Pogajanja med Poljaki in Litavci zaradi skupne brambre mesta proti boljševikom niso uspela.

Hrvati proti Italijanom.

Zagreb, 6. jan. (Lj. k. u.) Jugoslovanski dopisni ured poroča: Danes dopoldne ob enajstih je bilo na vseučiliškem trgu velikansko protestno zborovanje proti italijanski zasedbi jugoslovanskega ozemlja in proti italijanskim nasilstvom na zasedenem ozemlju. Zborovanje, katero je sklical župan dr. Srkulj, je otvoril on sam. Predsedoval je hrvatski ban Mihalović, ki je v svojem govoru poudarjal, naj se Italijani varujejo, ker smo Jugoslovani pripravljene poseči po potrebi tudi po meču, ako bi hoteli Italijani trajno obdržati zasedene dele naše domovine. Za banom so govorili člani narodne vlade v Zagrebu Spinčić, dr. Drinković, Bukšek in dr. Angjelinović, ki so vsi poudarjali, da je narod pripravljen in odločen, uporabiti v obrambo komaj ujedinjene domovine skrajna sredstva. Zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 50.000 ljudi, med njimi ban, člani narodne vlade in Narodnega vjeća, srbska vojaška misija s polkovnikom Pribičevićem na čelu, izredno veliko število častnikov in moštva, je sprejelo resolucijo, ki protestira proti zasedbi jugoslovanskega ozemlja po italijanskih četah, proti uvedbi italijanske uprave v zasedenih krajih in proti prepovedi izobešanja naših zastav, ter proti zapiranju naših šol in proti drugim italijanskim nasilstvom. Resolucija izjavlja, da narod ne bo nikoli pristal na podjarmljenje naših bratov in zahteva, da se državne meje uredijo po etnografičnih mejah. Resolucija pozivlja skupno jugoslovansko vladu v Beogradu, da zastavi vse svoje moči na mirovni konferenci za zmago pravične jugoslovanske stvari. Po zborovanju se je vršil po mestu obhod. Na čelu so korakali ban Mihalović, polkovnik Pribičević in župan dr. Srkulj. Pri obhodu so nosili jugoslovanske zastave, prepevali naše narodne pesmi in bojno himno in protestirali proti Italijanom.

Mirovna konferenca se sestane meseca maja.

Haag, 6. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: »Daily Mail« javlja iz Pariza: Angleška, francoska, ameriška in italijanska vlada so sklenile, naj bodo sklepi konferenc zadnjih dveh mesecev smernice bodoči politiki. Izdelati pa se morajo še nekatere podrobnosti; zato se ne moremo nadati, da bi bil sklepni zapisnik mirovne konference podpisani pred mesecem julijem. Francoski listi trdijo, da se celokupna seja mirovne konference sestane meseca maja.

Delavci za revolucijo v Nemčiji.

Berlin, 6. jan. (Lj. k. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Delavci so izdali nastopni poziv: »Delavci, somišljeniki! Vlada Ebert-Scheidemann je proti revoluciji. Nova podla namera zoper revolucijonarno delavstvo namerava izpodriniti policijskega predsednika. Delavci, somišljeniki! Tega ne morete, tega ne smete dopustiti. Današnjim mogotcem morate pokazati svojo moč. Zbirajte se za veliko manifestacijo po cestah. Gre za našo svobodo, za našo bodočnost in za usodo revolucije! Doli s samosilstvom Eberta in Scheidemanna! Živio revolucijonarni nacionalni socializem! Na čelu države sta zločinca Ebert in Scheidemann. Proletariat se mora oborožiti in boriti v težki borbi za svojega policijskega predsednika. Preprečiti mora odstranitev policijskega predsednika Eichhorna tudi s silo.« — Čehoslovaški tiskovni urad poroča dalje: Kakor se more do sedaj dognati, se pripravila unor. Voditelji Špartakovcev, zlasti Eichhorn, izrabljajo razburjene množice. List »Vorwärts«, Wolffov urad, »Berliner Tageblatt« in »Lokalanzeiger« so v rokah Špartakovcev. Pričakuje se, da

zasedejo ministrstva in državne urade. Boje se, da bodo aretirali vlado. Vladne čete so baie popolnoma odpovedale. Delavci so vdrl v vojašnice in so zabranili četam streljati. Do sedaj še ni bilo krvolitja. Ni pa mogoče vedeti, kakšne bodo posledice.

Wilson je obiskal papeža.

Rim, 6. jan. (Lj. k. u.) Agenzia Stefani poroča: Po zajtrku na ameriškem veleposlaništvu se je Wilson v soboto popoldne odpeljal v vatican, posetiti papeža. Wilsonov razgovor s papežem je trajal četrte ure. Tolmač je bil rektor ameriškega kolegija. Nato je Wilson obiskal kardinala državnega tajnika Gasparija.

Aprovizacija.

Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z rdečimi izkaznicami B dobe meso v sredo, dne 8. t. m. in v četrtek, dne 9. t. m. v cerkvi sv. Jožefa po naslednjem redu: v sredo, dne 8. t. m. ob 1. do pol 2. štev. 1 do 200, od pol 2. do 2. štev. 201 do 400, od 2. do pol 3. štev. 401 do 600, od pol 3. do 3. štev. 601 do 800, od 3. do pol 4. štev. 801 do 1000, od pol 4. do 4. štev. 1001 do 1200, od 4. do pol 5. štev. 1201 do 1400, od pol 5. do 5. štev. 1401 do 1600. — V četrtek, dne 9. t. m. dopoldne od pol 8. do 8. štev. 1601 do 2000, od 8. do pol 9. štev. 2001 do 2200, od pol 9. do 9. štev. 2201 do 2400, od 9. do pol 10. štev. 2401 do konca.

Krompir za VII. okraj. Stranke VII. okraja prejmejo krompir v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti po naslednjem redu: od 8. do 9. štev. 1 do 150, od 9. do 10. štev. 151 do 300, od 10. do 11. štev. 301 do 450, popoldne od 2. do 3. štev. 451 do 600, od 3. do 4. štev. 601 do 750, od 4. do 5. štev. 751 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 vin.

Krompir za VIII. in IX. okraj. Stranke VIII. in IX. okraja dobe krompir v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti po naslednjem redu: VIII. okraj: od 8. do 9. štev. 1 do 150, od 9. do 10. štev. 151 do 300, od 10. do 11. štev. 301 do 450, popoldne od 2. do 3. 451 do konca. IX. okraj: od 3. do 4. štev. 1 do 180, od 4. do 5. štev. 181 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 kg krompirja, kilogram stane 80 vin.

Jabolka za I. okraj bo oddajala mestna aprovizacija v sredo, dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Delila se bodo na zelena nakazila za krompir po naslednjem redu: od 8. do 9. štev. 1 do 200, od 9. do 10. štev. 201 do 400, od 10. do 11. štev. 401 do 600, popoldne od 2. do 3. štev. 601 do 800, od 3. do 4. štev. 801 do 1000, od 4. do 5. štev. 1001 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 kg jabolka, kilogram stane 3 K 50 vin.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petelan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Delniška stavbinska družba „UNION“ v Ljubljani.

IV. emisija.

P. n.

Vsled sklepa izrednega občnega zbora delničarjev Delniške stavbinske družbe »Union« v Ljubljani, ki se je vršil dne 24. oktobra 1918 in vsled dovoljenja Narodne vlade SHS oddelek za notranje zadeve v sporazumu z oddelkom za finance z dne 27. decembra 1918 št. 37.831, je sklenil podpisani upravni svet, da izda:

2000 delnic Delniške stavbinske družbe »Union« po 335 K imenske vrednosti in s tem dvigne delniško glavnico za 670.000 K na 1.113.540 K.

Izdaja delnic se izvrši pod sledečimi pogoji:

1. Imetnikom starih delnic pripada opcijska pravica na

1324 delnic po ceni 335 K tel — quel dočim se 676 delnic po ceni 500 K tel — quel prepusti javni subskripciji tudi za nedelnice.

2. Delnice IV. emisije sodelujejo na uspehih podjetja z isto pravico in dolžnostjo od 1. januarja 1919 dalje, kakor stare delnice.

3. Opcijska pravica pripada starim delničarjem, ki morejo dobiti za vsako staro delnico eno novo delnico po ceni 335 K. Delničarji, ki želijo izvršiti opcijsko pravico, morajo položiti plašče delnic v pisarni hotela »Union«.

4. Predbeležba na delnice javne subskripcije po 500 K sprejema pisarna hotela »Union«; upravni svet si pa pridrži pravico repartitije subskribiranih delnic.

5. V slučaju, da bo o priliki repartitije podpisatelju dodeljeno manjše število delnic kot je predbeležil, se mu povrne več vplačana vsota dne 1. februarja 1919.

6. Predbeležba in popolno vplačilo delnic se mora izvršiti med 8. in 14. januarjem 1919; v istem roku se mora izvršiti tudi opcijska pravica.

7. Kurzni dobček novih delnic pripada — po odbitku vseh stroškov in pristojbin — rezervnemu zakladu Delniške stavbinske družbe »Union« v Ljubljani.

Upravni svet

Delniške stavbinske družbe »UNION« v Ljubljani.

Razpis.

Finančno ravateljstvo v Ljubljani razpisuje mesto kurilca (kurilke) peči za dobo letošnje zime, to je do konca aprila 1919. proti plačilu, ki pritiče pomožnim slugam. Natančnejši pogoji se zvedo pri hišnem upravitelju, računskemu svetniku Tausesu, Kralja Petra trg št. 1, I. nadstr. kjer se je čimpreje zglasiti.

Finančni deželni ravatelj.

Št. 117.

Razpis službe.

Išče se s 15. januarjem t. l. za vodstvo državne milovarne v Spod. Šiški energičen, vester in trgovsko nabrožen gospod. Sprejme se tudi invalid, ako dokaže svojo sposobnost za to službo. Služba je začasna in velja glede nje obojestransko enomesečna odpoved. Z dokazili o strokovni sposobnosti podprte prošnje, v katerih naj prosilci navedejo svoje zahteve, je vložiti do

10. januarja 1919

pri podpisanem poverjeništvu.

V Ljubljani, dne 3. januarja 1919.

Poverjenik za javna dela in obrt

Narodne vlade SHS v Ljubljani:

Ing. V. Remec.

Občno konzumno društvo v Zagorju

obvešča svoje člane oziroma vlagatelje hranilnih vlog, da se bo na podlagi sklepa načelstva obrestovalo hranilne vloge od 1. januarja 1919 samo po 3%.

ODBOR.

Uredništvo „Napreja“ sprejme sourednika

Ponudbe na uredništvo; vstop takoj
:- - ali po dogovoru. - - :-

Št. 11481/V.u.

Razglas

zadevajoč naznanilo in klasifikacijo konj ter naznanilo vozil.

A. Naznanilo konj.

Narodna vlada SHS, poverjeništvu za narodno obrambo, je z razpisom z dne 23. decembra 1918 št. 1226/II. v. o. odredila, da se vrši za mestno občino Ljubljana v prvih mesecih leta 1919 klasifikacija konj, katere dnevi se bodo pozneje objavili.

V to svrhu se pozvajo posestniki konj, da do 10. januarja 1919 naznanijo mestnemu vojaškemu uradu (»Mestni dom«) število in vrsto svojih konj.

Izpremembe v stanju konj, ki nastanejo v času od naznanila do klasifikacije, je takoj naznaniti mestnemu vojaškemu uradu. Za naznanila konj in voz služijo naznanilni listi, ki se dobe brezplačno v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«.

Od naznanila so izvzeti:

- za osebno rabo določeni konji tistih oseb, ki uživajo v smislu mednarodnega prava pravice eksteritorialnosti;
- plemenski in gospodarski konji državnih kobilarnic;
- državni konji, potem toliko konj aktivnih častnikov, kolikor so jih dolžni imeti za opravljanje svoje službe.

Od svoječasne pripelje pred klasifikacijsko komisijo so poleg zgoraj pod a) do c) označenih konj še oproščeni:

- toliko konj neaktivnih pripadnikov oborožene sile, kolikor so jih dolžni imeti v slučaju mobilizacije;
- za prevažanje pošte neobhodno potrebni konji;
- za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica na deželi neobhodno potrebni konji, toda k večjemu po dva konja;
- za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebni konji;
- za plemenske namene v zasebnih kobilarnah trajno uporabljani žrebci in kobile;
- licencovani zasebni žrebci;
- vsj izključno in trajno za dirkalne namene gojeni konji;
- tisti konji, ki delajo v rudnikih trajno pod zemljo;
- konji, ki se radi bolezni ali nevarnosti, da bi zatrosili kužno bolezen, ne morejo ali ne smejo peljati iz hlova;
- oni konji, ki v letu klasifikacije še ne dopolnijo četrtega leta starosti (storjeni po 31. decembru 1915).
- zelo breje kobile ter kobile s sesajočimi žrebci med šesttedensko dobo sesanja;
- konji, ki imajo nastopne imenovane hibe, tvoreče očitno in trajno nerabnost za vsako vojno službo.

Narodna vlada SHS v Ljubljani. Poverjeništvu za narodno brambo.

Razglas urada za evidenco konj.

Zadnji čas gonijo mnogi v Ljubljano konje, katere so prevzeli od Narodne vlade. Ravno tako se množe prošnje, da bi se smeli konji oddati ali zamenjati. Dokler ne pride v dotično občino klasifikacijska komisija, katere bode take prošnje upoštevala, morejo ti konji ostati pri dosedanjih gospodarjih.

Ako gospodar ne bi mogel konja vzdrževati, potem ga mora občina podpirati s krmo ali pa konja prevzeti in ga oddati v rabo in oskrbo kakemu drugemu posestniku v svojem okolišu.

Stroške za oskrbo konj, kateri ne ostanejo v lasti dosedanjih posestnikov, bo določila in izplačala komisija. Oziralo se bo na to v kakem stanju so dotični konji in kako so se uporabljali.

Iz nekaterih krajev prihajajo poročila, da se oddani konji preveč uporabljajo in preslabo hranijo, češ da jih bo komisija manje cenila, ako bodo v slabem stanju. Takim posestnikom se bodo konji odvzeli, ne da bi se jim povrnilo stroški.

Komisije, katerim bodo dodeljeni zastopniki poverjeništvu za kmetijstvo, kakor tudi zastopniki politične oziroma občinske uprave, prično delovati koncem meseca januarja.

Ta razglas je obenem odgovor na razne dopise.

Ljubljana, dne 3. januarja 1919.

Vojaška-Evidenca konj Ljubljana,
Zvezdarska ulica 1.

Občno konzumno društvo v Zagorju ob Savi

obvešča vse svoje člane, da se jemljejo dividendne znamke od 6. do 20. januarja. Vsak član naj jih gotovo izroči do istega časa.

ODBOR.

srnje kopito, lupino (novo tvorbo kosti okoli členka) in raka na kopitu, ako ima ta hiba posledico, da konj vidno in trajno šepa, nadalje slepost na obeh očeh, vrtoglavost in hudo naduho, končno

1) konji, ki so bili pri kaki prejšnji klasifikaciji v istem nabornem okraju »docela nesposobni« klasifikovani.

Dotična oprostila izpričevala se morajo istočasno z naznanilom vposlati mestnemu vojaškemu uradu v »Mestnem domu«. Konje, ki v letu klasifikacije še ne dopolnijo četrtega leta starosti, je tudi prijaviti in dokazati o tem oprostilnem razlogu priložiti naznanilnici.

Konje, ki so bili do 1. novembra 1918 last avstro-ogrskemu armade, ali pa last oseb, ki so spadale k tej armadi, je v naznanilnem listu posebej izkazati. Pri vsakem posameznem vojaškemu konju je natančno navesti, kdaj in na kakšen način je prišel v last naznanilnevo. V naznanilne liste je vpisati nadalje tudi one vojaške konje, ki so že prodani ter pripomniti, kdaj in komu so bili prodani.

B. Naznanilo vozil.

Nadalje morajo do 10. januarja 1919. posestniki vozil, število in vrsto svojih za živalsko (konjsko-, volovsko-, bivolsko-, pasjo) vprego določenih vozil na pod A) označiti način naznaniti mestnemu vojaškemu uradu (Mestni dom) in sicer, ako posedujejo obenem konje, z uporabo istega naznanilnega lista kakor za konje.

Izpremembe, ki nastanejo v času od naznanila do klasifikacije, je takoj naznaniti mestnemu vojaškemu uradu.

Za izjeme od naznanila veljajo smiselno pod A, a) — c) navedeni oprostilni razlogi, ki opravičujejo v slučaju poziva prevozil istotako oprostitev od prepustitve vozil državi.

Od te prepustitve so poleg teh še izvzeti:

- toliko vozil neaktivnih pripadnikov oborožene sile, kolikor so jih dolžni imeti v slučaju mobilizacije,
- za prevažanje pošte neobhodno potrebna vozila,
- za dušne pastirje, zdravnike in živinozdravnike za izvrševanje svojega poklica na deželi neobhodno potrebna vozila, in sicer ne več nego po en voz, končno
- za policijske in zdravstvene namene ter za požarne brambe neobhodno potrebna vozila.

Dotična oprostila izpričevala se morajo istočasno z naznanilom predložiti. Posestniki konj in vozil, ki ne izpolnijo zakonite dolžnosti naznanila konj in vozil, se kaznujejo z denarnimi globami do 200 K, v slučaju neizterljivosti, z zaporom do največ enega meseca.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljana,

dne 2. januarja 1919.